

Kalvashuhmarjäkälä

Gulvit blekspik
Sclerophora pallida

Uhanalaisuusluokka (IUCN): vaarantunut (VU)

Uhanalainen (LSA 521/2021)

Luonnehdinta

Kalvashuhmarjäkälän sekovarsi on alustansisäinen, eikä siis yleensä näy kasvualustan pinnalla. Kotelomaljat ovat pieniä, neulamaisia, enintään reilun millimetrin korkuisia ja aluksi niitä peittää kellanvalkoinen peite. Kotelomaljan varsi on keltainen ja märkänä läpikuultava.

Elinympäristö ja levinneisyys

Kalvashuhmarjäkälä kasvaa pääasiassa vanhoilla jaloilla lehtipuilla kulttuuriympäristöissä ja lehtimetsissä. Se suosii melko avoimia, puistomaisia ympäristöjä, mutta voi kasvaa puolivarjossakin. Esiintyminen painottuu Varsinais-Suomeen ja Uudellemaalle, mutta Suonenjoelta ja Kuopiosta on löydetty jäkälän pohjoisimmat kasvupaikat.

Nykytila ja uhkatekijät

Kalvashuhmarjäkälä on taantunut metsien puulajisuhteiden muutosten, lahoppuun vähenemisen ja rakentamisen takia. Ne uhkaavat lajia edelleen. Aikaisemmin kasvupaikkoja on myös raivattu pelloiksi. Nykyisistä tunnetuista kasvupaikoista on suojeltu noin puolet.

Hoitosuositukset

Kalvashuhmarjäkälän kasvupaikalla ja sen läheisyydessä tulisi säästää jalopuut. Turvallisuusriskin aiheuttavien puiden kohdalla tulisi harkita niiden latvuksen keventämistä tai rungon katkaisua mahdollisimman korkeaksi pötkelöksi puun kaatamisen sijaan. Melko avoimessa ympäristössä viihtyvä jäkälä saattaisi hyötyä varjostavien puiden poistosta. Puustoisten perinneympäristöjen hoitoon on mahdollista hakea rahoitusta METSO-ohjelman kautta.

Lähteet

Arup, U., Ekman, S., Kärnefelt, I. & Mattson, J.-E. (toim.). 1997. Skyddsvärda lavar i sydvästra Sverige. SBF-förlaget, Lund. 276 s.

Nitare, J. (toim.). 2000. Signalarter – Indikatorer på skyddsvärd skog. Flora över kryptogamer. Skogsstyrelsens förlag, Jönköping. 384 s.